

Metodika pro stanovení ceny za přístup k fyzické infrastruktuře

Přípomínky Českého plynárenského svazu

A. Principy „Metodiky“ a její vztah k zákonu o opatřeních ke snížení nákladů na zavádění vysokorychlostních sítí elektronických komunikací a o změně některých souvisejících zákonů

Cílem předkládaného dokumentu je stanovit metodiku pro výpočet cen služeb poskytovaných v návaznosti na povinnosti vyplývající tzv. povinným osobám¹ ze zákona o opatřeních ke snížení nákladů na zavádění vysokorychlostních sítí elektronických komunikací a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen „Zákon“).

Zákon ovšem ve svých ustanoveních předpokládá širší rozsah povinností, než který je upraven v „Metodice“. Např.:

- Průzkum fyzické infrastruktury na místě: Předpokládá se částečně zajišťovat s pomocí externího dodavatele vybraného na základě veřejného tendru. Z metodiky úplně neplyne, zda to bude považováno za odpovídající úkon povinné osoby.
- Mezi jednorázové ceny může patřit i zajištění vstupu na lokalitu v doprovodu při běžném provozu (většinou protože telekomunikační operátor nebude disponovat dostatečně kvalifikovanými osobami pro samostatné vstupy do provozní lokality přepravní soustavy plynu). Toto je třeba do metodiky u jednorázových nákladů zahrnout.

¹ Provozovatelé veřejné komunikační sítě, provozovatelé fyzické infrastruktury určené pro poskytování služeb přepravy, přenosu nebo distribuce plynu nebo elektřiny včetně veřejného osvětlení, rozvodu tepelné energie, rozvodu vody včetně odstraňování nebo čištění odpadních a kanalizačních vod a odvodňovacích systémů, provozovatelé fyzické infrastruktury určené k poskytování dopravních služeb včetně železnic, silnic, přístavů a letišť, investoři pro účely poskytování údajů o stavebních pracích a pro účely koordinace stavebních prací financovaných z veřejných prostředků, vlastníci výše uvedené fyzické infrastruktury nebo osoby oprávněné z jiných práv k této fyzické infrastruktuře, není-li provozovatel této fyzické infrastruktury jejím vlastníkem a nemá k ní taková práva, která by mu umožňovala plnit povinnosti povinné osoby podle tohoto zákona; povinnou osobou nejsou Ministerstvo obrany, Ministerstvo vnitra a bezpečnostní sbory.

B. Pokrytí nákladů

Po důkladném prostudování „Metodiky“ ze strany povinných subjektů v odvětví plynárenství bylo konstatováno, že řada nákladů, které mohou v tomto odvětví vzniknout, není v textu reflektována. Např.

- HDPE trasy: Metodika zahrnuje jen některé prvky/náklady HDPE tras. Neobsahuje např. signalizační vodič, kontrolní vývody, křížení (dodatečné ochrany, protlaky, zátěžová sedla, ...), výstražnou fólii, označníky, úhrady škod vlastníkům/uživatelům pozemků, dokumentaci, veřejnoprávní projednání, atd. Pokud bude do ceny tras zahrnuta jen část nákladů investičních staveb na pořízení HDPE tras, bude docházet ke křížovému financování mezi sektory, což není v souladu s legislativou. Jak tento rozpor v souladu s regulací telco vs energetika řešit?
- Stožáry, anténní nosiče: Metodika předpokládá stanovení procenta sdílení. Na základě čeho procento sdílení určit (prosté počty prvků, plocha prvků, hmotnost prvků, ...)?
- U varianty případné „příklady“ telekomunikační sítě k budovanému plynovodu či přípojce mohou vzniknout další náklady, například: náklady zemních prací, náklady na zábor, dopravní opatření, náklady související s prodloužením termínu, náklady na výpůjčku komunikace, náklady související se zřizováním věcných břemen, náklady na koordinátora BOZP, atd.
- Zmapování a poskytování informací o fyzické infrastruktuře jednotnému informačnímu místu: Tyto náklady nejsou v metodice zahrnuty. Z jakých zdrojů mají být hrazeny ?
- Poskytování informací o fyzické infrastruktuře telekomunikačnímu operátorovi. Tyto náklady nejsou v metodice zahrnuty. Z jakých zdrojů mají být hrazeny?
- Kam patří náklady na správní řízení a právní službu?

C. Problém ocenění

Po důkladném prostudování „Metodiky“ ze strany povinných subjektů v odvětví plynárenství bylo konstatováno, že u řady technologií nelze za současného stavu provést odpovídající ocenění. Např.:

- Metodika cenotvorby vychází z předpokladu, že je známa pořizovací cena a odpisy jednotlivých prvků fyzické infrastruktury. Ve skutečnosti je ale majetek pořizován a zařazován po podstatně větších celcích (od plánování, přes

fakturace až po zařazování a odpisy investičního majetku). Např. liniové HDPE jsou součástí tras plynovodů (např. trasa mezi trasovými uzávěry – několik km jako jedno inventární číslo) jako ostatní podpůrné technologie plynovodu. Nebo majetek na HPS je zařazen jako několik inventárních čísel. Jedna majetková karta tak může obsahovat např. majetek za 100 mil Kč a společnost nemá žádné podklady pro rozřazení do takové míry detailu, jako předpokládá metodika (např. spojka HDPE, jejíž cena je řádově stokoruna). Jak tedy postupovat u majetku, který tento detail nemá? Jak postupovat u nových staveb? Má společnost zavést úroveň detailu předpokládaný metodikou? Z jakých zdrojů mají být pokryty zvýšené náklady investiční výstavby s touto mírou detailů?

- Metodika dále předpokládá vycházet z aktuálně platných cen, ale v investičním plánování a výstavbě neexistuje ve společnostech potřebný očekávaný detail separátně jen pro TELCO (není to core business), známe jen aktuálně platné ceny výstavby plynovodů (tedy včetně všech podpůrných technologií dohromady). Bude ČTÚ publikovat aktuálně platné ceny pro TELCO výstavbu?
- Metodika předpokládá WACC sektoru telekomunikací. Jakým mechanismem by se společnost mohla dostat k WACC sektoru telekomunikací, když v telekomunikacích nepodniká? Metodika naznačuje, že toto neočekává a tedy lze dovodit, že v zájmu nivelizace cen nájmu bude docházet ke křížovému krytí zdrojů mezi sektory, což je v rozporu s legislativou (neočekává krytí nákladů telekomunikací ze sektoru energetiky). Jak tento rozpor bude systémově mezi regulátory (ČTÚ a ERÚ) řešen?
- Z Metodiky není zřejmý vztah „povolených výnosů“ navrhovaných ČTÚ a „povolených výnosů“ navrhovaných ERÚ. Budou povolené výnosy dle ČTÚ „nad“ ty současné (dle ERÚ)? Tento potenciální rozpor je třeba řešit (metodicky, ekonomicky, technicky).
- Aplikace WACC není transparentní, po dosazení vzorce v přiloženém excelu není dosaženo návratnosti aktiv 7,89 procenta ale jenom zhruba 5 procent
- Z anuitního vzorce pro kalkulaci odpisů není jednoznačné, zda a jakým způsobem je meziročně aktualizována hodnota aktiv.
- V Metodice nebyla nalezena ani zmínka o inflaci – resp. Meziroční úpravě nákladů.
- Metodika předpokládá stanovení průměrné životnosti prvků. U některých se ale jedná o natolik „nové“ technologie, že reálná životnost není známa (neproběhl zatím žádný cyklus obnovy a zkušenosti s obnovou nejsou ani na trhu – např. liniové HDPE). Obdobně je obtížné stanovení s pomocí soudních znalců (mám s tím zkušenost). Jak v takových případech postupovat
- V neposlední řadě je třeba v kontextu ocenění vzít v úvahu metodiku stanovení regulované hodnoty (a souvisejících nákladů na regulované nájemné) plynárenského zařízení tak, jak je aktuálně definovaná v dokumentu “Zásady

cenové regulace” nebo ve stejném znění v aktuálním Cenovém rozhodnutí ERÚ 6/2016. V tomto ohledu je vždy posuzována hodnota samotného zařízení sloužící k distribuci zemního plynu bez dodatečných nákladů na mandatorní výstavbu infrastruktury sloužící jinému účelu. Celá metodika by musela být zásadně přepracována, aby brala v úvahu takto vzniklé dodatečné náklady.

D. Náklady sdílení

Budovy, vstupy do budov, rozvaděče: Metodika předpokládá vyjít jen z pořizovací ceny a nezahrnuje cenu provozu. Pokud se do ceny podlahové plochy a provozu areálů promítají náklady na fyzickou bezpečnost (PZTS, fyzické bariéry, dohledové centrum, agenturní služby ostrahy, atd.), úklid, klimatizaci, atd., kterou ale společnost nemá rozpočítanu na podlahovou plochu či plochu areálu nebo jinou jednotkovou cenu – obdobná komplikace jako u investic. Rozparcelování provozních nákladů v souladu s metodikou bude nezanedbatelný kontinuální náklad přes objem provozních nákladů a objem majetku. Kdo tyto náklady ponese?

E. Další

Metodika předpokládá, že starší výstavba je levnější než novější výstavba, z jakých informačních zdrojů prosím vychází?

F. Závěr

ČPS doporučuje upravit metodiku ve smyslu uvedených připomínek. Při úpravě Metodiky je dále nezbytné více zohlednit specifické podmínky subjektů poskytující přístup k fyzické infrastruktuře v oblasti energetiky